

IZHAJA VSAKI DAN

Ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. — Poročnice štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih oblikah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pustoljni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.). — OGLASE SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5.20, pol leta 2.60. — Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652. TELEFON št. 11.57.

Brzobjavne vesti.

Rumunski kralj obišče cesarja Frana Josipa.

IŠL 26. Rumunski kralj Karol poseti cesarja Frana Josipa na Dunaju. Dan poseta pa še ni točno določen.

Potovanja nemškega kancelarja.

BEROLIN 26. V kratkem odpotuje državni kancelar Bethman-Hollweg v Monakovo, da poseti princa-vladarja. Med 20. in 30. septembrom t. l. pride kancelar na Dunaj, kjer se predstavi cesarju Franu Josipu, a potem se poda v Rim.

Ministerska kriza v Srbiji.

BELIGRAD 26. Pravosodni minister Ribarac se je včeraj radi občinskih volitev v Šabcu sporekel z ministrom za notranje stvari in je nato podal ostavko. Govori se, da bo iz istega razloga demisijski tudi ministerski predsednik, ker je v tem vprašanju napredna stranka ravno toliko zainteresirana kolikor druge stranke. V vprašanju občinskih volitev v Šabcu gre namreč za to, da so se staro-in mladostrankalci nasproti narodnjakom in naprednjakom pritožili, da je bil v Šabcu volilni uspeh popačen radi tega, ker so bile volilne liste ponarejene. Velel tega je sedaj občinski zastop v rokah naprednjakov in liberalcev, ki so pristali pravosodnega ministra in ministerskega predsednika.

BELIGRAD 26. Tekom ministerske konference, ki je trajala do poludne, niso mogli pravosodnega ministra Ribarca pregovoriti, da bi umaknil svojo ostavko. Velel tega je ministerski predsednik Novaković izjavil, da mora tudi on kakor člen napredne stranke izstopiti iz koalicije in izročiti kralju demisijo. Po sklepu konference je bil izdan sledeči komunikat: Z demisijo pravosodnega ministra, ki je povzročila tudi demisijo ministerskega predsednika, je izbruhnila ministerska kriza. Ker pa ni vseh ministrov v Beogradu, je ministerska konferenca sklenila odložiti konečni sklep o podani demisiji do sestanka polnočnega ministerskega sveta. Govori se, da kralj ne vnapreje demisije pravosodnega ministra in da bo na vse načine skušal, da ohrani koalicijsko vlado.

BELIGRAD, 26. — Minister za unanje stvari Milovanović in finančni minister Protić sta bila pozvana, naj prekineta svoj dopust. Popolnoma negotovo je, v kaki smeri da se reši kriza.

Angleški general pri ruskih vojaških vajah.

PETROGRAD 25. Dospel je semkaj angleški general sir John Hamilton, da prisostvuje vojaškim vajam v Rusiji. Vsprejeli so ga z velikimi častmi. Nastanil se je v angleškem poslanstvu. Kmalu po svojem prihodu je obiskal vojnega ministra Suhomlinova, s katerim se je dlje časa razgovarjal, in načelnika ruskega generalnega štaba generala Mistačevskega. Govori se, da general Hamilton ne prihaja v Rusijo kakor angleški delegat, ki bi imel prisostvovati vojaškim vajam, marveč da odobri tudi vojne reforme o reorganizaciji ruske vojske.

7 oseb umrlo radi zastrupljenja potom alkohola.

BUDIMPEŠTA 26. V premogokopu v Pilisvörösvar se je dogodilo več zastrupljenj

potom alkohola. Tamošnje konsumno društvo je naročilo od neke budimpeštanske trdke rum; po užitku istega je umrlo sedem oseb. Drugih sedem delavcev leži težko bolnih v bolnišnici. Sodni zdravniki so konstatirali zastrupljenje z alkoholom. Uvedena je stroga preiskava. Deželni sodni kemik je konstatiral zastrupljenje z melit alkoholom.

Procesi proti puntarjem v Kataloniji.

MADRID 26. Nek oficijozni list poroča, da so pričela delovati vojna sodišča v Kataloniji. List pravi, da je sedaj na raznih krajih v razpravi nad 1000 procesov. Dosedaj je bilo 16 upornikov obsojenih v dosmrtno prisilno delo; eden je bil ustreljen. Mnogo nedolžnih so izpustili na svobodo.

Umor v hotelu.

DUNAJ 26. Včeraj predpoludne se je nastanila v nekem hotelu v 9. okraju dvojica, ki se je prijavila kot Fran Bauer in žena. Tekom predpoludne se je odstranil namišljen Bauer. Pol ure pozneje so našli njegovo spremljevalko mrtvo, s prerezanim vratom. Bila sta takoj identificirana. On je ključavničar državnih železnic Adolf Gröger, ona je bila hči nekega rudokopa iz Grünvalda in se je zvala Karolina Zeller. Soditi po zapiskih, katere je zapustila, jo je umoril Gröger z njenim sporazumljenjem. — Morilec je pustil pismo, v katerem naznanja, da bo tudi sama sebe usmrtil.

Štrajk zidarjev.

PARIZ 26. Štiri tisoč zidarjev je imelo shod, na katerem so izjavili, da niso podjetniki izpolnili svoje obljube, to je, da bi bili opustili skordno delo. Zidarji so sklenili štrajk.

Kotel se razletel.

OPORTO 26. V tukajšnji tovarni za orodje se je razpočil kotel, 28 delavcev se je hudo opeklo in so jih morali spraviti v bolnišnico. Mnogo delavcev je nahajal pod razvalinami podrtih tovarne.

Nesreča na morju.

LAS PALMAS 26. Neki angleški škoner se je pri otoku Puerto Ventura potopil. Utonili so kapetan in osem mož posadke.

Boji v Severni Afriki.

BENEN DE GONVERA 26. Sinoči in danes se je silno streljalo s puškami in topovi. Španci niso imeli nikakih izgub.

MADRID 26. General Aquilera je brez boja zavzel Zoco el Arba, sedem kilometrov od Marchice, kjer je izvrstna pozicija, ki je obilno praskrbljena z vodo.

Zrakoplovstvo.

BETHENY 26. Latham je danes predpoludne v eni uri 1 min. in 5/4 sek. preletel 70 km.

BETHENY 26. Latham je bil priučen spustiti se na zemljo, ker mu je pošla zaloga benzina. Preletel je v 2 urah 14 minutah 154 km. in 374 m. in je s tem glede daljave dosegel svetovni rekord.

Kolera v Rotterdamu.

ROTTERDAM 26. Tu se je pojavila kolera. Za to bolezenijo so umrli že štirje otroci. Obolel je tudi neki mornar. Drugih 14 oseb se nahaja v bolnišnici, nekaj se jih zdravi doma. Zdravniki so konstatirali, da se gre za pravo kolero.

bolest in se bohotno razcvela... Kam? ... Kako? ...

In na Veliki petek popoldne se je srečal z Anko: bil je dan ves petkovski in žalosten in polja so si šepetala komaj slišno... Vračal se je s polja Nace in vračala se je s polja Anka: srečala sta se na križpotu: visok križ je visel tam na hrastu ob poti... „Pozdravljeni mi Anka... Dober dan!“ žaloval je govoril Nace in jej trepetajoč podal roko.

„O — Nace!... Ti — Nace!... Kdaj si prišel, Nace?“ vsa razburjena mu je podala roko in povedala obzi k tlem: vsa blede je bila in izpita, in žalosten je bil njen obraz.

„O — Anka prišel sem, pred tremi dnevi sem prišel, da se poslovim od tebe Anka, od človeka, ki mi je bil enkrat najdražji na svetu. Prišel sem in sedaj sem tukaj... Kaj pomenja solza v tvojih očeh, Anka?... Le zaamej se dušica in pozabi, pozabi Anka!“ je govoril Nace s trepetajočim glasom in tresel se je po vsem životu.

„Pozabi!... Pozabi!... O — Nace, kaj sem jaz naredila! Prišel je kragulj, in jaz sem mu dala svoje srce, da mi ga razkljuje, prišel je volk, in jaz sem mu dala svojo čast... in sedaj je končano... Utrnila se je zvezda in pes je zatulil na vasi... Nace-jaz sem umrla: blede so moja lica in okoli glave so mi deli mrtvaški venec... O Nace

Ciklon.

NEW-YORK 26. Glasom poročil s Kube je tamkaj razsajal ciklon, ki je napravil na sladkornih plantažah nekoliko škode.

Potovanje carjevo v Italijo.

PETROGRAD 26. Carja bo spremljala v Italijo le carica in minister za unanje stvari Izvolaki.

TURČIJA.

Akcija proti Albancem.

SOLUN 26. Položaj v severnem vilajetu Kosovo je postalo nevarnejše. Džavid paša uporabi najostrejša sredstva, da ukroti Albance. Vlada je dala na razpolago zaželeni kontingent čet in pušča Džavid paši v gotovi meri svobodno roko, da s potrebno energijo uduši v pečkem sandžaku gibanje stranke reakcionarcev.

CARIGRAD 26. Uradni list poroča, da so bili Albanci v deritovskem okraju razkropljeni.

CARIGRAD 26. V okraju Rugova zapadno od Peča so izbruhnili nemiri. Ubitih je bilo 10 vojakov. Iz Prizrena je bil poslan tja batalijon vojakov.

Bojot proti Grški.

CARIGRAD 26. Bojot proti Grški zavzema čim večje dimenzije. Vlada ne odobrava tega gibanja in ga skuša udušiti, vendar ima nasproti javnemu mnenju zelo težko stališče.

SOLUN 26. Velel energičnega nastopa smirniškega valija je bojot grškega blaga in grških ladij ponehal.

Smrtne obsodbe v Adani.

CARIGRAD 26. Vojno sodišče je radi znanega pokolja obsodilo na smrt 40 Turkov in 4 Armence.

Konflikt na bolgarsko-turški meji.

CARIGRAD 26. K bolgarsko-turškemu mejnemu konfliktu, ki se je pripetil že dni, se javlja: V nedeljo predpoludne so stopili trije turški vojaki na bolgarsko ozemlje in začeli iz zasede streljati na tri bolgarske straže, ki so stražile železniško progo. Bolgari so začeli takoj od svoje strani streljati ter so pri tem dva Turka ubili, a tretjega ranili. Ranjen je pobegnil na turško ozemlje. Proti poludne su se začeli Turki zbirati na mestu, kjer sta ležala mrtveca in poskusili ista spraviti proč. Bolgarske oblasti so poslale, čim so doznale o dogodku, eno njeno totnijo, za ojačenje postaje. Prišlo je do ponovnega streljanja, ki je trajalo do večera. Na poti se ne pripisuje temu dogodku nikake važnosti.

GRŠKA.

Senzacionalna aretacija.

ATENE 26. Tu je bil aretiran stotnik Spyromila, ki je bil duša atenskega makedonskega centralnega odbora. Ta aretacija je vzbudila timrejšo senzacijo, ker je turški poslanec v Atenah, Nabri bej že opetovano energično protestiral proti delovanju tega stotnika. Porta zamore torej smatrati to aretacijo kot nekaj znak, da jej grška vlada ne misli nasprotovati. Vendar si prizadeva atenska vlada dokazati, da za aretacijo niso bili merodajni politično-diplomatični oziri, ampak, da se je aretacija izvršila iz ozirov vojaške discipline. Spyromilo je vojni minister pred kratkim prestavil, a ta je izjavil, da ga sili

njegova patrijotična dolžnost, da ostane v Atenah, ker je potrebno, da ostane tam radi razmer na Kreti in v Makedoniji. Neposlušnega častnika so aretirali orožniki. Spyromila bo postavljen pred vojno sodnijo.

Inomost 26. Semkaj je dospel železniški minister Wrba.

Stokholm 26. V položaju štrajka se ni ničesar spremenilo.

Greifenstein ob Donavi 26. Danes po noči je naglo umrl generalni avditov pri najvišem vojaškem sodišču Edvard Gedi.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v Trstu

Iz včeraj zaključnega poročila je po pomoti izostal nastopni odstavek:

V boju, ki ga bojujemo že leta in leta brezuspešno za slov. vseučilišče smo v minulemu letu ob enem z dijašvom drugih dežel posegli aktivno v ta boj in sicer je bil to prvi tak nastop trž. slov. akademikov. Preko 2000 zavednih slov. mož, po pretežni večini delavci, je ob enem z nami manifestiral za naš prvi postulat. Po shodu smo nabrali za dunajske tovariše, ki so jim Nemci zaprli menzo, K 200.

K večjemu populariziranju boja za vseučilišče smo prevzeli in izvršili razprodajo 400 iztisov brošure g. Mirka Črničarja: Slov. visoka šola v Ljubljani. Pri tem so nam posebno pomagale naše vrle gospice-sokolice.

Dne 8. avgusta t. l. smo se po deputaciji vdeležili važnega posvetovanja slov. visokošolcev za sloven. vseučilišče na Jelenicah.

Tudi na polju ljudske izobrazbe nismo počivali: Ustanovili smo dve novi ljudski knjižnici: v Koprivi in v Krepah na Krasu. Vrše se pa priprave za ustanovitev dveh novih. Glede naše namere: ustanovitve centralne knjižnice v Trstu moram poročati, da obstajajo za to velike težkoče, ali ko pride ugodnejši čas, upamo, da jih premagamo.

Ako se nam to za sedaj ni posrečilo, nadajamo se, da se nam posreči druga akcija. Kakor znano, imamo v svojih pravilih tudi točko: Ljudska predavanje, ki so pa doslej bila le na papirju. Ne vem, kje je ležala krivda? Morda v tem, da ni nihče stopil s konkretnimi predlogi na dan. Meseca junija pa je sklical tov. Čok odbor našega in pa tukajšnjega „Učiteljskega društva“ na skupno posvetovanje z detajliranim načrtom v stvari javnih ljudskih predavanj. Sestavljen je bil ožji odbor, sestojel iz členov obeh društev: preda, tov. I. M. Čok, podpred. E. pl. Kleinmayer, odborniki: E. Perhavec, Stubelj, g. ca Iva Sabadin in Marij Dobrila. Porabili smo vse odličnejše slovenske tržanske in izven-tržanske predavatelje k sodelovanju. Sodeč po dotedanjih ugodnih odgovorih smemo upati, da se nam to podjetje posreči. Saj je že čas, da občutno vrzel, ki zija v splošni organizaciji tržaskih Slovencev, zamašimo s tem, da ustvarimo v Trstu močno ljudsko-izobrazevalno organizacijo. Upamo, da nas bo v tem stremljenju naše občinstvo krepko podpiralo, kajti mi sami smo prešibki za take žrtve.

Če še omenjam, da je društvo, kakor

„Molil bom, Anka, molil!“ in solza mu je zaigrala v očeh.

„Hvala!... Dopolnjeno je!... Zbogom Nace!“ — je Anka zajekala in Nace je odšel...

In po treh mesecih je oblekel črno sukno, o svetem Martinu pa se je Anka poročila z učiteljem.

Po štirih letih je pri Nace novo mašo... Mlado pomladansko jutro se je smehljalo nad poljanami in šentroska fara je bila vsa v zastavah in polna zvonjenja. Ves bled in z udarnim nasmehljajem je stal Nace pred oltarjem: bučale so orglje, kakor visoka pesem iz daljave, in pevec so peli vse bolj svatovsko in praznično, nego navadno... Čudno je bilo Nacetu pri srcu: bilo mu je, da bi se sklonil na oltar in se razokal... In ko je dovršila maša, tedaj se je okrenil, razprostrl roke in proseče je zvenel njegov glas po prostorni cerkvi:

„Pax domini sit semper vobiscum!“ In tedaj se je pri kropilniku sklonila Anka, vsa v črno oblečena, k svoji triletni hčerki in zavzdihnila, na koru pa je zaigral učitelj na orgle... In vaščani so prosili s sklenjenimi rokami:

„O Bog, bodi nam milostljiv!“

Pripomba uredništva. To delo prvenec iz peresa mladeniča, kaže vsekakor na pri-povedovalni talent, ki je vreden vspodbuje.

PODLISTEK.

H. H. — Novakov:

Študent Nace in njegova Anka.

(Žalostna zgodba iz šentroske fare.)

Objela sta se mati in sin in Nace se je razjokal... Skrbno ga je pogledala mamica in zavzdihnila, kajti velika je bila njena ljubezen: videla je izpita sinova lica — in kaj je prepadlo v tem trenutku njeno srce? ... O Mati sedem žalosti, o Mati žalosti polna... Odšel je Nace v svojo sobo in se izoliral:

„O mati sedem žalosti, o mati ljubezni polna!“ — Žalostne so bile za Naceta Velikonočne počitnice! — Zjznilo se je sicer nebo, vse jasno in čisto se je razpelo nad poljanami, toda nad Nacetovim srcem se je še vedno razgrizal temen oblak, ves grozen in žalosten. Blodil je okrog po poljanah in gozdičkih polnih pomladanskih popkov in mladostnih cvetov, posedal je kraj potočka in priuškoval njegovi skrivnostni melodiji, toda nikjer ni našel miru, nikjer... Pisal je tudi pesmi, da bi jih vso svojo visoko bol v mrtve besede, toda čez noč je zopet vzklija

tudi posamični društveniki, sodelovali na raznih pevskih in sokolskih društih v Trstu in okolici, bi bil nekako očrtal vse naše delovanje minolega leta.

Kakor lanske leto sta nam tudi letos darovali za ljudske knjižnice „Trž. posojilnica in hranilnica“ K 100 in „Jadranska banka“ K 50, za kar jima hodi izrečena posebno zahvala.

Sodelujoči na ustanovitvi akad. fer. društva za Istro, smo temu društvu tudi tekom leta stali ob strani z nabiranjem hr. knjig za njihove ljudske knjižnice.

Bodi mi dovoljeno najlepše se zahvaliti ob tej priliki slavni „Slovenski Čitalnici“, ki nam je prepuštila svoje prostore v svobodno uporabo, ter slavnemu uredništvu našega dnevnika „Edinost“, ki nam je drage volje prepuščala svoj prostor v objavo notic.

Zahvala gre tudi vsem našim cenjenim podpornim članom: G. ci Milki Martelanc ter g. c. Cvek Joško, Čok Hrabroslav, Gorenjec Josip, Gulič Rudolf, Gerzinič Vekoslav, dr. Jrgolič Fran, Modic Ljudevit, Paternost Ciril, Skoberne Fr., Valentič Ciril. Društvo sklepa v svojo zahvalo tudi prošnjo za nadaljno podporo.

Koncem leta je šlo društvu 43 rednih članov (med temi 29 juristov!) — Poročilo končuje s pozivom: Vedno naprej in navzgor, nikdar nazaj in nazdol!

Iz blagajnikovega poročila: vaeletni promet društvene blagajne K 2361,85. Premoženje „Podpornega sklada“ Kr. 320 — Za družbo sv. Cirila in Metoda smo nabrali Kr. 60 —, tovariši prednjoščolci pridelali so Kr. 50.

Društvo ima tudi mal arhiv in lastno beletristično-znanstveno knjižnico z okoli 190 zvezki.

Izmed 19 predavanj, ki so jih imeli člani na društvenih sestankih, so posebno omenjenja vredni: V. Zalokar: o spolni etiki; svobodna debata: Italijanski vseučiliški prasanje in mi; dr. Obersnel: paragraf 140. z., K. Ferluga: Kako zboljati gmatno stanje slov. dijaštva; Polič: Ilirizem in Slovenci.

Javni shod v Mačkolljah

dne 22. avgusta 1909.

Deželni poslanec Valentič je govoril:

Predragi volilci! Navada je, da se kandidati predstavljajo volilcem že pred volitvami. No, mi se vam pred volitvami nismo predstavili, ker smo dobro znali, da smemo računati na vas v vsakem slučaju. Delovali pa smo pred volitvami drugje, kjer je bila večja potreba. In ko se vam predstavljam danes prikratkakor vaš novoizvoljeni deželni poslanec, da vam izrečem svojo zahvalo za zaupanje, ki se mi je izkazalo s tem, da ste me izvolili svojim poslancem, vas zagotavljam, da storim v družbi svojih tovarišev za blagor volilcev, kar bo v moji moči. Potreb ima naš narod veliko in delo, ki čaka deželni zbor, je ogromno. Vendar bomo posvečali svojo glavno skrb gospodarskim vprašanjem v deželi. Naša dežela je zelo zanemarjena v vsakem oziru.

Potrebne so nam nove ceste, vode itd. A znamo tudi, da kmeta hudo tarejo davki, dokladi itd. Dostikrat pa prihaja toča, ali suša, ki pobira kmetu vse pridelke, s katerimi naj bi plačal davke.

V takem slučaju država sicer odpisuje del davkov, kakor se je to zgodilo lanske leto, ko je bilo odpisanih 18.000 kron v vsem koperskem okraju. A kaj je v primeri s škodo? Trebalo bi pač poskrbeti, da se v slučaju nezgod daja ljudstvu pomoči na kak način.

Trebalo bi misliti n. pr. na osnutje deželne zavarovalnice proti suši točini ognju. Osebito za zavarovanja proti ognju gre na tisoče denarja iz dežele. Ves oni denar, s katerim si razni tuji kapitalisti, večinoma Židje, delajo ogromne dobičke, bi lahko ostal v deželi.

Vsekako je vprašanje deželne zavarovalnice eno onih, ki jima bo treba posvečati posebno pozornost.

Da omenim naše šolstvo! Naši sovražniki bi nas hoteli držati v temi. Oni vedo dobro, da se jim bomo slepo pokorili le tako dolgo, dokler bomo neumni. Zato vidimo, da imajo poleg potrebnih tudi dosti nepotrebnih šol, — kakor n. pr. resni gimnazij v Pazinu — niso dali nam dosedaj niti nepotrebnih ljudskih šol. (Kluci: A šolske davke so nam znašalo toliko!) Da, šolske davke! Te šolske davke so naravnost v sramoto naši deželi in so dokazom o nezdravih razmerah, ki so vladale dosedaj. Zagotavljam vas, da storimo mi, slovenski in hrvaški poslanci, kar bo v naši moči, da se šolske davke da se ta sramota naše dežele odpravi! (Živahno odobravanje.)

„VELEIZDAJNIŠKI“ PROCES v Zagrebu.

(129. dan razprave.)

Zagreb, 25. VIII.

Predsednik je podelil besedo dr. pravniku Accurtiju, ki je odklonil priče, predlagane glede Dubce, kakor tudi one, ki naj bi bile pričale, da je bilo zborovanje v Ravnici prirejeno le v zabavo ljudstva. Istotako je odklonil priče glede Nove Gradške, pač pa je zahteval, naj se zasliši

obtoževalna priča Gjura Zerdanovič. Branitelj dr. Milušević je protestiral proti takemu postopanju državnega pravdnika, ki dela vsako brambo nemogočo in iluzorično.

Na to je dobil besedo obtoženec Kamber, ki je oporekal izjavo, ki se njemu podtika. Prišlo je do prerokanja med njim, votantom Pavešicem in dr. pravnikom. Dr. pravnik je predlagal dalje, naj se imenuje ex offio branitelj na mesto slučajno odsotnega dra. Spanića, ter je zahteval, naj se zasliši okrajni pristav Mrjavčič. Na to je podal svojo izjavo na predloge brambe glede Gjalovca.

Branitelj dr. Hinkovič je predlagal, naj se zasliši profesor Relić, ki ima ovreči trditve obtožnice.

Dr. pravnik je odklonil ta predlog, Istotako je odklonil vse priče glede Grubišno polja, predlagane od braniteljev. Branitelj dr. Budisavljevič je izjavil, da bo to odklanjanje njemu razlog za pritožbo ničnosti.

Na to je začela razprava o skupini Jasenovac. Branitelj dr. Belobrk je postavil predlog, naj se zaslišijo priče, ki dokažejo, da je obtoženec Bačić deloval za sporazumljenje med Hrvati in Srbi. Državni pravnik je odklonil ta predlog, in se je na to izjavil glede skupin Daruvar in Okučani.

Po opotudanski pavzi je državni pravnik zaključil svoja izvajanja glede okraja Pakrac. Branitelj dr. Medaković je replical na razsežno na govor državnega pravdnika.

Obtoženec Dragosavac je ponovno prošil, naj se zaslišijo po njem predlagane priče.

Ob 2. uri popoldne je predsednik zaključil sejo.

Prvi znaki volilnega gibanja na Goriškem.

x Volilno gibanje za bližajoče se deželnozborske volitve ni še prišlo v pravi tok. Pašji dnevi zahtevajo še svoje pravice do politika. Šele prve dni septembra se začne kazati vidnejši znaki volilne agitacije. Slov. kmečka stranka postavi in razglasi dne 2. septembra svoje kandidate. V ta namen se snidejo v Gorici, kakor je bilo sklenjeno na javnem shodu v Štanjelu 8. t. m., po dva zastopnika kmečke stranke iz vsake občine v deželi. Ti odposlanci ljudstva postavijo svoje kandidate v vseh kmečkih skupinah. V klerikalni stranki je zavladalo nesoglasje. Delila se bodo brčkone v staroklerikalce in novostrujarje. Stari bi radi vzdrževali bivše poslance s kako nezastopno spremembo, dočim hočejo novostrujarji izločiti dra. Gregorčiča in prof. Berbuča, ter kandidirati same nove sveže. Ta razpor pa je najbrže le prehodnega pomena, in se poravnati obe struji na kak način Narodno-napredna stranka se drži vsaj navidezno rezervirano. Čali smo tudi o nekem poskusu zblizanja med strankami in govorilo se je celo o kompromisih. Vendar se dozdevajo difference med strankami akoro nepremostljive, tako, da bo pač treba prepustiti odločitev volitvam samim.

Laška liberalna in klerikalna stranka pa se nabajati že v volilnem ogaju. Obe vodita agitacijo neprikrito in v zavestno intenzivnostjo. Posebno delavna je liberalna stranka. Denarja jej ne manjka, dasi njena podjetja propadajo. Če ga ni na Goriškem, pa prihaja od okraj Idrije, kjer imajo baje vedno pripravljene mošnjičke za naše veselaške bratce v Avstriji. Glede vesti, da je načelnik laškega lib. kluba in deželni odbornik dr. Marani odločil odborniški mandat kakor tudi vse druge časti, moramo zabeležiti, da ga je k temu koraku prisilil Pajerjev volilni odbor. Prevladalo je v tem odboru namreč mnenje, da se naj izločijo vsi prejšnji stari poslanci, in naj se pokličejo v deželni zbor mlade in sveže moči. Pri tem bi prišli v prvi vrsti pošter nekateri uradniki in drugi, sploh ljudje osebno odvisni od Pajerja. Ker ni droma, da se stari ne puste kar meni nič tebi nič odriniti iz gorkih kotov, utegnemo doživeti masniškšno presenečenje. Že dolgo let niso bile deželnozborske volitve tako zanimive kakor utegujejo biti takrat. Morda pa je na vidiku zgodovinska ura, ki prinese po osmih letih dalekosežnih sprememb v sestavo dež. zbora, in morda zaveže sveža sapa v te starinske razmere.

Sklicanje češkega deželnega zbora.

Vlada je baje nameravala sklicati češki deželni zbor za 15. septembra, a ker stavljajo Nemci nevsprejemljive zahteve, brčkone bo ni nič moke iz tega kruha. Nemci zahtevajo namreč, da od dveh veleposestniških mest v deželnem odboru dobi eno mesto eni izrazit Nemec, čemur se zopet upirajo konservativni veleposestniki, ki bi hoteli plavati v sredi med drema narodoma, povdarjaje pri tem, da bi potem moralo drugo mesto pripasti kakemu izrazitemu Čehu, kar bi dovedlo do cepljenja veleposestniške kurije, ki tako ne bi več stala nad strankami, kakor dosedaj.

Nemci so pač povzodi enaki, prepotentni in nenasitni. Ker delajo Slovani obstrukcijo v državnem zboru, kličejo zato vlada, Nemci ter visoki krogi ogeaj in žveplo na Slovane;

a da delajo Nemci v češkem deželnem zboru tudi obstrukcijo — je to seveda vse v redu!!

Češko-nemški sporazum?

Korespondenca „Austria“ javlja: „Takoj po 1. ali 2. septembru, ko se povrne minist. predsednik na Dunaj, sestavi ministerski odbor, izvoljeni za češko-nemško sporazumno akcijo, svoj program.

Razprave, ki začnejo dne 4. septembra, bodo precej obsežne. Pred vsem se ne bo razpravljalo le z vsako od obeh skupin češkega deželnega zbora posebej, ampak se bodo posamični ministri posvetovali tudi s poslanci, ki so v narodnih vprašanjih posebno dobro informirani. Akcija se bo omejevala strogo na narodna vprašanja, izključevaje po možnosti strankarsko-politiška pretresavanja. Ako se na ta način posreči doseči vsaj splošno priznanje skupne razpravne baze, se napravi pred vsem poskus skupnega posvetovanja obeh narodnih skupin med seboj, a potem skupne sporazumne konference, ki bo sestajala iz zastopnikov obeh narodnosti. Tudi nemško-liberalno in konservativno češko veleposestvo se udeležiti te akcije; sodelovanju ted dveh skupin se pripisuje pomen, ki ga ni smeti podcenjevati. V obeh taborih veleposestniške kurije so uverjeni, da z narodnim prepričkom ne more iti tako dalje. Lastno uverjenje in nasveti došli v tem pogledu z visokega in najvišjega mesta, so provzročili, da so veleposestniki, ki razpolagajo v češkem deželnem zboru z odločujočim številom glasov, sklenili, da opuste dosedanje pasivnost, ter da bodo v bodoče aktivno sodelovali na reševanju narodnega spora. O tej priliki se kmalu pokaže javno, koliko upliva ima pošteno narodno prizadevanje in v koliko je merodajno strankarsko in vidno častihlepje, Nade, da bi prišlo kmalu do sporazuma, je sicer prav malo, vendar pa ne bi czirom na državni in ljudski blagor, posebno pa na slabe deželne finance smeli še nadalje prezirati, ne na eni, ne na drugi strani.“

Vse prav in vse lepo. Saj v tem soglašamo vsi, da bi bilo narodno sporazumljenje na srečo in korist vseh. Ali mi ostajamo neverni Tomaži, ker vidimo, da se hoče zopet napraviti polovičarsko delo. Mari res na Dunaju mislijo, da bo stem, da se pod pritiskom in močnimi vplivi skrupa za silo kakov modus vivendi med Čehi in Nemci, res že rešena avstrijski narodni problem. Tudi drugih je še tu, ki jih definitivna rešitev tega problema tudi mora zadovoljiti. In ti dragi niso več mrtva maza, ampak vzdrmljeni narodni organizmi, ki se zavedajo tega, kar smejo in morajo zahtevati za-se, in ki bodo to, kar smejo zahtevati, zahtevali z vso odločnostjo! Mi Jugoslovani zahtevamo, da ima reševanje narodnega problema zajeti vso državo, a kakor neizogibno podlago za vapešno akcijo smatramo spremembo vladnega sistema!

To akcijo mora voditi vlada, ki ni kompromitirana na nobeno stran in ki jej bodo mogli vsi zaupati. Bienerthova vlada pa je se svojo službo nemškimi strankami kompromitirana šrez glavo in je nezaupanje, ki je mi Jugoslovani moramo gojiti do nje, največja zapreka na potu take akcije. — Ako hočejo gospoda na Dunaju reševati avstrijski problem preko glav Jugoslovancev, se uverijo kmalu, da so delali slabe račune.

Obisk ruskega cara v Carigradu.

Program glede vsprejema ruskega cara Nikolaja II. od strani sultana Mohameda V. je že sestavljen od strani porta v sporazumu z ruskim poslanikom Čarikom.

Prvo srečanje obeh vladarjev bi se imelo izvršiti na sultanovi jahti Ethagru, na obali Mode, ob uhođu Bospora v marmarsko morje. Sultan povrne takoj obisk na carski jahti „Standard“. Car sprejme poleg grškega patrijarha Joahima III. tudi armensko-gregorijskega patrijarha Tariana ter povrne isti dan obema patrijrhoma obisk.

Turški poslanik v Petrogradu, Turkanpaša se udeleži carjevega vsprejema v Carigradu. On pride že tedaj pred carjevim prihodom v Carigrad.

Dnevne vesti.

Eccoci tedeschi! — Pod tem naslovom šitamo v včerajšnjem „Piccolu“ sledečo notico: „Neka razglednica, s sliko Roberta Hamerlinga, z veri Roberta Hamerlinga, izdana po „Südmarki“ v Gradcu na čast nemškemu narodnemu pevniku, je zgrešila svojo pot, dokler je prišla v naše roke! Ni bila sicer namenjena nam, vendar nam je bilo od velike koristi, jo videti: na razglednici je namreč kakor okrasek zemljopisna karta dežel. ki naj bi obsegala takozvano nemško „Südmarko“. Toliko da se razumemo: Med temi deželami so tudi: Trentinako, Goriško, Trst in Istra. Ene nas torej Nemci! Nismo tega znali da včeraj: ali od onega trenutka, od kar je razglednica tu, bi bilo brez potrebe, da bi vihal nosove: smo Nemci! Ni boljšega svetstva, kakor kaka razglednica, da se presbrne svet. —

Kako nas bo danes zavidala Dalmacija, ker nima časti, da bi bila zastopana med kraljevati in deželami „Südmarko“! A bode drugokrat; ni nikakega razloga, da bi se proglasilo tudi Dalmacijo za . . .

„Südmarko“, in ž njo vred makar tudi en kos Hrvatske in nekoliko Bosne in Hercegovine. Teka gospodom pangermanom ne manjka, bilo bi torej za njih gotovo le veselje, razširjenje . . . jedilnega lista.“

Tako „Piccolo“. Nam se zdi čudno, kako da so gospodje tako naivni, da so šele predvčerajnem doznali, kaj pristejajo Nemci za svoje! A seveda, gospodje so v svoji gonji proti vsemu kar je slovansko, slepi za to ker se godi okoli njih. Oni vidijo le slovansko nevarnost, a mej tem jim raste nemška nevarnost preko glave.

Mi pa znamo, da Nemci ne pristejajo v svojo intereso stero le pokrajine, ki so označene, na v „Piccolu“ navedeni razglednici, ampak tudi del Benečije. Spominjamo se, da smo čitali že pred leti neko nemško brošuro, v kateri se reklamira za Veliko Nemčijo cela Benečija od gardakega jezera, pa do izliva Adiče pri Chioggi, tako da bi postale tudi Benetke nemško pristanišče. V omenjeni brošuri — naslova se žalibog ne spominjamo več, — se dokazuje, da mora priti v Avstriji radi večnih narodnih bojov prej ali slej do splošne revolucije. V tem slučaju zasede Nemčija Cislajtanijsko vse do Trata. Da bi pa bila Velika Nemčija popolnoma zaokrožena, treba da se jej priklapi tudi Benečija do reke Adiče. Zato govore geografski oziri in namreč zaokroženje Velike Nemčije; dalje strategični oziri, da bi bila Nemčija v posesti celega beneškega zaliva, ki bi služil kot oporna točka za nemško jadransko vojno mornarico, s čemur bi zagospodovala Nemčija v Adriji; govore za to trgovski oziri, ker bi se Nemčija izognila konkurenci Benetke.

To vse seveda po omenjeni nemški brošuri! In da to niso nikake prazne fantazije kakakega posameznega razgretega nemškega šovinista, ampak cilj nemške politike, je dokaz, da je hotel že Bismark vzeti od Avstrije v najem za dobo 99 let milješki zaliv, ki naj bi služil za nemško vojno pristanišče! A da nemška poželjivost ne pozna mej, je znano. Čim dalje bodo prodirali, temdalje bodo silili. Če kje, velja posebno tu ona znana: mangiando vien l'appetito! Ali seveda: Tega naši Italijani ne vidijo; oni vidijo samo slovansko nevarnost!

Sami se — tepemo. S tem da prejemamo nemško-laška trgovska in druga pisma celo od slovenskih trgovcev — tepemo sami sebe!

Nedavno sem bil pri nekem našem trgovcu in ta mi je pokazal razne fakture, ki jih je prejel z Goriškega in iz Kranjske. Fakture so laške oziroma nemške! Trgovca sem vprašal, v katerem jeziku da je naročil blago? In ko mi je zagotovil, da on nikdar ne piše Slovincem v tujih jezikih, da vendar dobiva laške in nemške fakture, me je jeza pograbila tako, da bi oplazil ljudi, ki — zaničujejo sami sebe.

Slovenski in slovanski trgovci v Trstu! zavrnite vse dopise in račune, ki jih vam pošiljajo narodno zaspani tovariši iz raznih strani slovanske domovine! Ako pa iz kakakega posebnega vzroka ne morete, ozir. nečete zavrčati dopisov — pa vsaj pišite kimovcem izven Trsta naj vam dopisujejo slovenski. Zahtevajte to in uspeh bo gotov. Oni, ki naročajo blago pri tujcih, naj tudi rabijo le slovenski, ozir. slovanski jezik! Kedor hoče prodajati, bo odgovarjal tudi na slovanske naročbe!

Sramotno je, da imamo baš mi toliko trgovcev po deželi, ki se notejo oprijeti slovanskega dopisovanja! Glejte, kako postopajo drugi — in posnemajte jih.

Ne trgovci.

Pomagajmo si sami! Prejeli smo: Neki c. kr. funkcionar me je pozval, naj dobim 18 narodnih mož ali žens, ki bi hoteli položiti na oltar domovine po 10 K v obrokih. Rekel je: „Jaz in še neki prijatelj rada prispevava po K 10; ako se najde še 18 dobro mislečih, zberemo K 200 za našo prikoristno družbo!“ Mož je že tudi govoril s tajnikom „Trgovsko-obrtne zadrage“ glede vloganja tega denarja; in ker je dobil zagotovilo, da bi zadruga šla na roko vlagateljem, prošam one, ki bi hoteli žrtvovati 2 K (ali tudi manj) mesečno, naj se obnejo do urada imenovane zadrage, kjer jim g. Fran Kravos da podrobnejša pojasnila.

Misel je gotovo plemenita, ker na ta način lahko pomagajo tudi oni, ki bi sami ne mogli prispevati K 200.

Imena požrtvovalnih darovalcev se ob priliki, ko se nabere vsa svota objavijo v listih.

P. S. Kolikor čujemo treba za prvo skupnino je še 16 deželnikov po K 10! Pomagajmo si sami!

Naročbe ameriških trt iz državnih trtnih nasadov Primerja za dobo sajenja 1909/10. C. k. primorsko-gorjskega namestnika razglašajo:

I. družbe trte zaloze na Primorskem se na spomlad 1910 proti plačilu odda n. stopna množina ameriških trt pod temi pogoji:

1.) 10.000 cepčjak raznih evropskih vrst cepčelnih na Riparijo Portana in Rupestris montikole.

2.) 360.000 korenjakov (biif) Riparije Portana in Rupestris montikole.

400.000 kulča (rezan.) Riparije Portana in Rupestris montikole.

Cene trt za 1000 komadov so te-le:

a) ameriške cepčjake ceneno 140 K;
b) ameriški korenjaki za rezanje vlogogradnje 10 K, za premožnje 24 K;

c) ameriške kolči za revnejše vinogradnike 5 K, za premožnejše 16 K;

Potrebo revnejših vinogradnikov, ki naročijo trte po znižani ceni, mora županstvo vestno in resnično potrditi.

Capljenke se bodo oddajale posamičnikom le v manjših množinah, glavno v svrhu razširjanja boljših trtnih vrst.

Ako stranka naroči več nego 500 komadov korenjakov ali več nego 2000 komadov kolč, si namestništvo pridržuje pravico, zaproseno množino trt znižati primerno številu naročeb.

Trte je naročiti najkasneje do 20. septembra t. l. potom občine, pri kateri se v to svrhu nahajajo posebne tiskovine. Pozneje naročila se ne bodo vpoštevala. Vsak naročnik trt naj v dotičnem naročilnem izkazu v razpredelu za pripombe prištavi lastnoročni podpis. Županstvo mora izpolnjene naročilne pole takoj poslati pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, da jih predloži c. kr. namestništvu.

Trte se oddajajo samo primorskim vinogradnikom. Trgovci s trtami so izključeni od dobave praj označenih trt.

Cene se razumevajo od nasada v Tržiču (Monfalcone); dotični znesek je položiti ob prejemu trt, oziroma, ako se te dopoljujejo, se znesek povzame z embalažnimi in dovoznimi stroški vred.

Vsak naročnik navedi natančno: 1. razločno pisano ime, bivališče lastan; 2. davčno občino, v kateri se nabaja vinograd, ki ga je obnoviti; 3. vrsto trt; 4. železniško in pošto postajo, kamor naj se pošljejo trte.

Ako bi bila zahtevana vrsta že pošla, ali če bi je ne bilo v zadostni količini, namestijo se z drugo.

Trte je takoj po sprejemu pregledati; morebitne pritožbe je nemudoma prijaviti takojšnjemu c. kr. nadzorniku za vinogradništvo, na pozneje prispela pritožba se ne bo obravnavala; slednjič se opozarja, da se ameriške trte načeloma ne bodo oddajale brezplačno.

Izveti se samo slučaj, v katerih se manjši vinogradički zavežejo, da naredijo ameriške matičnjake v svrhu pridelovanja podlog. Prošnje za brezplačno prepustitev ameriških korenjakov v omenjeno svrhu je vložiti do zgoraj navedenega roka naravnost na c. kr. namestništvo.

V spomin pok. Skuljeviću. — V atriju mestne ubožnice so se dui odkrili doprni kip pok. Kristofa Skuljevića, ki je bil dolgo let člen uprave ubožnice in je temu zavodu zapustil 20.000 K.

Iz sodne službe. Svetnik deželnega sodišča v Trstu dr. Jakob Orbanik je imenovan svetnikom višega deželnega sodišča v Trstu.

Vojaške vaje. Mrtikateri naših čitateljcev pozna od blizu kameniti teren Krivošajskih klancov v Boki Kotorski. V teh hribih, kjer poleti čisto primanjkuje vode, se vršijo let za letom ravno v tem mesecu velike vojaške vaje južno dalmatinskega vojaštva. In vsako leto beleži svoje žalostne žrtve.

Te dni je — kakor se nam poroča — od silne vročine in prenapornih vaj obbolelo nad 200 vojakov in med njimi tudi 10 oficirjev. Več vojakov se bori baje s mrtjo. — Oddelki, ki je največ trpel, je bil na vajah v teh groznih hribih na črnogorski meji od 4. ure jutraj do 3. ure popoldne. Če se to poročilo pokaže resnično, bilo bi potrebno, da se vendar enkrat tudi v parlamentu spregovori o teh mučnih vajah v Krivošajah.

Tržaška mala kronika.

Umri na delu. — Včeraj jutraj ob 10. uri se je mostvo maone (tovorne barke) št. 76 od Jadranskega podjetja za pristaniška dela ukvarjalo z zasuvanjem novega dela nabrežja med pomoloma Sanita in Guseppina. V eni maoni je bil vsem delavcem, med njimi Pavel Vannino, star 37 let iz Dozze pri Bolonji. Isti je dvigalom odsul iz barke v morje velik kamen, s hrbtom obrnjenim proti morju. Naenkrat je zgubil ravnotežje in padel v morje. Delavec Santo Sgardi je takoj vrgel za njim vrvi. Ali reče je bil že brez zavesti in se pogreznil. Dva delavca sta takoj stopila v neko barčico in poskusila rešiti nesrečnega. Toda vse zaman, njegovo truplo se ni več prikazalo na površje.

Poklican je bil potapljač, ki je na dnu morja v globočini 6 metrov privezal truplo ponesrečenca, na kar so se potožili na kopno. Truplo so spravili v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Hipna blaznost. — Kmet Fran Mač, star 37 let, je predčrtašnjem u Lokvi naenkrat znorel in grozil svojem z nožem. Nekateri vojaki so ga privezali in telefonirali Trevesu, leti ga je spravil v tukajšnjo bolnišnico.

Strašen človek. — Tesar Ivan Maritali, stanujoč v ulici Piccolomini je naložil nekemu svojemu delavcu, imenom Anton Veljak, star 20 let, naj gre po neka dela v hišo nekega klijenta. Veljak je šel tja, ali z uro zamude. Vred pritožbe klijenta je tesar odlovil delavca. Isti je šel tedaj v delavnico z revolverjem v roki in zahteval, naj gospodar umakne odlovlitev. Na vpitje prestalnega tesarja je pritekel redar, ki je Veljaka aretirjal.

Koledar in vreme. — Danes: Josip Kal. sp. — Jutri: Avgustin šk. — Temperatura včeraj 2. uri popoldne + 25. Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: — Lepo, večinoma jasno. Zmerni vetrovi. Vročota. Tedenca za nevihte.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Vesela“ v Šklednju vabi na veliko slavnost, katero priredi v nedeljo, dne 29. avgusta 1909. v proslavo 12 letnice svojega obstanka na vrtu med gostilno g. I. Sancin (Kotalj) in Ant. Sancin (Oraš) v Šklednju s sodelovanjem bratskih pevskih društev iz Trsta, okolice in bližnje Istre.

Slavnosti se v Šklednju vdeležijo sledeča bratska društva: 1. Pevsko društvo „Slava“ pri sv. M. M. Spod., korporativno z zastavo. — 2. „Čitalnica“ pri sv. Jakobu v Trstu, korporativno. — 3. Slov. delavstvo obrtnijsko konsumno in gospodarsko društvo „Jadrani“ v Trstu, po deputaciji. — 4. „Narodna delar. organizacija“ v Trstu, korporativno z zastavo. — 5. „Tržaško podporno in bralno društvo“ v Trstu, korporativno z zastavo. — 6. „Delavsko podporno društvo“ v Trstu, korporativno z zastavo. — 7. Pevsko in bralno društvo „Zastava“ v Lonjerju, korporativno. — 8. Pevsko društvo „Zvon“ iz Opčin, po deputaciji. — 9. Pevski zbor društva „Sokol“ na Vrdeci, korporativno. — 10. Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah, korporativno z zastavo. — 11. Bralno-pevsko društvo „Vodnik“ iz Doline, po deputaciji z zastavo. — 12. Bralno-pevsko društvo „Prešeren“ v Boljuncu, po deputaciji z zastavo. — 13. Bralno-pevsko društvo „Slavec“ iz Ricmanj, korporativno. — Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ v Trstu, korporativno. — 15. Slavjanska „Čitalnica“ v Trstu, po deputaciji. — 16. Pevsko društvo „Kolo“, po deputaciji. Po slavnosti prosti zabava in ples.

NB. V slučaju slabega vremena se prenese slavnost za v nedeljo dne 5. septembra 1909.

Članom glasbenega društva „Trst“ naznanja odbor, da ima društvene prostore v „ul. S. Sebastiano 6. I.“

Tem potom vabi društvo vse tamburaše, da se vdeležijo vaje, ki se vrši danes v omenjenih prostorih Gg. pevce in pevke vabi obenem, da se vdeležijo vaje jutri, soboto, zvečer.

Odbor naznanja, da sprejema nove člane toliko tamburaše kakor pevce in sicer vsaki dan od 8. do 9. in pol zvečer v društvenih prostorih.

Prijave so lahko pisane ali ustmene.

Pevsko društvo „Zvonimir“ v Rocolu naznanja sl. občinstvu, da se bo vršila društvena veselica v nedeljo, dne 19. septembra 1909. in ne 12. septembra, kakor je bilo prvotno objavljeno.

Toliko na znanje tudi sl. bratskim društvom.

Odbor „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ naznanja svojim članom, da se društvo v nedeljo dne 29. t. m. vdeležijo slavnosti društva „Vesela“ v Šklednju korporativno z društveno zastavo.

Odbor torej uljudno vabi gg. člene, da se v čim večjem številu zberejo ob 1. in pol uri popoldne v društvenih prostorih ulica Stadion šte. 19.

Zbirališča naših članov bo pod škedenjskim hribom.

Volilni shod. — Podpisani vabi vse člane „Delavskega podp. društva“, da se udeležijo volilnega shoda, koji se bo vršil dne 29. t. m. ob 10. uri jutraj v društvenih prostorih. K mnogobrojni udeležbi vabi za volilni odsek Miha Hrovatin.

Odbor pevskega društva „Ilirija“ naznanja, da je danes zvečer vaja; prosí se torej gg. pevce in pevke da pridejo vsi. Ker se koncert v nedeljo dne 22. t. m. valed slabega vremena ni mogel vršiti, je isti prenešen na jedno nedeljo v septembru, kar se že pravočasno objavi.

Nove pevke moči se vprejemajo pri vsaki vaji v društvenih prostorih ulica Montecchi šte. 15.

Čitalnica pri sv. Jakobu javlja vsem članom žalostno vest, da je 25. t. m. ob 4. in pol uri popoldne preminila naša bivašica pevka

Marija Sbasnik.

Pogreb bo danes v petek 27. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalostne, ulica del Palini šte. 10. — Odbor presli svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo, da jo sprejmemo k zadnjemu počitku.

Preprodajalci ali agenti

ki želijo zastopati poznano banko, ter se havi s prodajo zakonito dovoljenih sredstev, najdejo proti visoki proviziji stalno službo. Z malim trudom se lahko zaslužijo mesečno 200 do 500 kron. Poudarimo naj se „NEUE FORTUNA“, pošljejo pod: Budimpešta V. — Börse. — Postfach 38

GIUSEPPE TABOURET

inženier in pooblaščen civil. geometer

Trst, Androna S. Giustina 6

sprejema izdelovanje načrtov in delitve zemljišč, kakor tudi likvidacije, cenitve, nadzorovanja in oddaje del kakor tudi proračune.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Glosuè Curducci 20, kjer najdete solid. blago po najnižih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave. novoporočencem

Mnenje gosp. Dra. A. Krokiewiczza v Krakovem

primarija deželne bolnišnice

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Vaše Železnato Kina-Vino Serravallo (Vino di China Ferruginoso Serravallo), predpisal sem večkrat toliko v privatni praksi kolikor v bolnišnici v slučajih splošne malokrvnosti ter sem konstatiral povišanje slasti, tako, da je zamorem priporočati kakor jako uspešno zdravilo v slučajih malokrvnosti.

KRAKOV, 18. decembra 1898.

Dr. Krokiewicz.

solidno in elegantno po zmernih cenah

Pohištvo

Rafaele Italia

TRST — Via Maloanton

Nova prodajalnica manifakturnega blaga

G. F. Della Pietra

manifakturnega blaga in drobnih predmetov.

TRST

ulica Conti št. 10

Specialiteta: Izdelano perilo za moške in ženske.

Platno in razne tkanine.

Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 važen.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

„Pisarna“: Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Proda se

materijal in okna

onih hiš, ki se posujejo v ulici S. Lazaro, Corso in ulica S. Caterina. — Za informacije obrniti se na lice mesta.

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemene — TRST, ulica San Antonio 1. Trgovina manifaktur, blaga in drobnih predmetov ter sukna za ženske obleke

Umetni zobje

Flombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Züscher

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Zaloga cementa

Tovarne Portland - Cementa in cementnih plošč

SILVIO MALOSSI

Trst, ulica dei Gelsi št. 3. Telefon 18-89.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
Dr. Viktor Bandel
Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.
od 9. do 1. in od 3. do 6.